

Dansa og spæla í KÍ-höllinni

Komandi fríggja-kvöld kl. 20 hava fólkadansarar og spælímenn úr Vejle framsýning í KÍ-höllinni.

48 fólk úr Vejle Folkedanserforening komu við Englandi í gjárkvöldi.

Vejle Folkedanserforening hevur eitt sera gott danslið, sum hevur ferðast víða í Europa og Amerika.

Tey hava tvær framsýningar í Føroyum. Hin verður í Eydunni á Oyrbakka sunnudagin kl. 17.30.

dagbókin

Norea Radio Danmark

Millumbylgja 205 m (1466 kHz) kl. 21.15—21.30.

I dag: «Omvendelsen — hvad er det?» Mogens Munch, Åkirkeby, talar.

Eisini er «Bibelleksikon», sum Jens Ole Christensen leggur til rættis.

Evangelisk Lutherisk Strengkor, Bornholm, syngur. Norskir sendingar eru hvønn dag kl. 16.05 á stuttbylgju 31 m (9,6 MHz) og kl. 17.05 á stuttbylgju 25 m (11,8 MHz).

Nevndin afturvald

Tvøroyrar Javnaðarfelag hevði aðalfund seinasta hóskvöld, har nevndin

varð afturvald. Í henni sita Danjal av Rana, formaður, Mervyn Dimon, næstformaður, Óli Debes, skrivari, Hans Vang, kassameistari.

Hinir stjórnarlímirnir eru Sofus Strøm, Havgrímur Hammer og Sigmund Strøm.

A fundinum varð nógv tosað um býráðsvalið í heyst. Menn samdust um at hava fyrsta uppstillingarfundin fyrri summarríðina, soleiðis, at listin kundi verða lúgugur í góðari tíð fyrri valið.

Eisini var á fundinum eitt áhugavert tjak um stýring og leiðslu av virkjunum, har kommunan er hvøðseigari.

Musikkstevnan 1980:

Munandi vøkstur í undirtøku og dygd

Nú vit hvítusunnudag í útvarpinum og seinni aftur í sjónvarpinum finga at hoyra og síggja upptøku av hornorkestrustevnunum í Fuglafirði, datt mær í huga, at tað mær vitandi onki er vorðið skrivað um hesa megnar musikkstevnu. Alt gott um ítrótt at siga, men mær tykir, at bløðini her gera so stóran mismun, tí meðan tað um alt landið neyvan sleppur bóltur í mál, uttan at hann verður viðgjörður í bløðunum, so verður eitt stevnuhald, har so stórt partur av okkara musikkfólki finnur saman til felags konsertir, als ikki umtalað. Hesar konsertir geva jú bestu myndina av okkara virkna musikkliði, og vit, sum við áhuga hava fylgt hesum árliga stevnu, hava kunnað frøtt okkum yvir ein munandi vøkstur bæði til undirtøku og til dygd.

Vestmanna Hornorkestrum kom fyrst fram á pallin í ár. Hetta orkestrur hevur rættliga tikið dik á seg hesi seinnu árin og hevur ongantíð verið so fjølmennat sum nú. Tøkkina eigur Jens J. Egholm, ið so trúliga hevur arbeitt við undgómum ár um ár, og eisini er rimiligt at nevna, at Havnar Hornorkestrur her eins og í so mongum ferðum áður hevur veitt eina munandi hjálpa, sum vestmanningar munnu vera takksamir fyrri. Tá ið nú eisini verður hugsað um tað kórverksemi bæði við vaksnum og børnum, sum í seinastuni hevur tikið seg upp í Vestmanna, er her veruliga talan um eina musikalska veking, ið vit mongu ynskja alt gott fyrri í arbeiðinum fram yvir.

Eins og í seksti-árunum, tá ið Robert Oughton fyrr ferð var venjari hjá Havnar Hornorkestri, hevur hetta orkestrur nú aftur sína unglingadeild, ið hevur sít sjálvstøðuga venjingararbeiði. At her er ein kenur

vegleiðari aftanfyri, hoyrist beinanvegin á orkestrurkláningum, hesum edla brass-band ljóminum, ið annars eyðkennir ensku orkestrini. Leikandi lætt og væl fracedað spældu unglingarnir úr Havn undir leiðslu av tí bláðunga Ronnie Rørsvik. At Ronnie hevur allar gávur, ið kunnu mynda framúrskarandi dirigent, sæst beinanvegin. Hann er musikalskur, hevur temperament og óvanliga gott handlag. Tað er at vóna, at hann hevur áráðið og fær umstøður til rættliga at útbúgva seg til musikkuppalandi yrki.

Nes Soknar Musikkfelag var næsta orkestrið. Tað er altíð format yvir tí, sum Simun Nónklett skipar fyrri. Hansara orkestrur spældi eisini við eldhuga, men tað tykist, sum at einstakir spælalar spilla fyrri tí vakra ljóminum við ov harðligum spæli. Tað er at ynskja eftir, at orkestrið fær meira tilgongd av (ungum) spælrum, og at eisini genturnar á Skálafjørðinum fæa hug at spæla horn.

Í so máta var tað øðrvísi við Fuglafjarðar Hornorkestri. Hetta unga orkestrur, stovnað 1969, hevur ment seg til at vera ikki bert eitt hitt fjølmennasta, men eisini best leikandi, og tað hóast tað mest at kalla er eitt unglingaorkestrur, tí tey ungu og tað helst genturnar eru í stórum meiriluta. Nú hava fuglirðingar altíð borið orð fyrri at vera sera musikalskir, og eitt nú í Vestmanna varð sagt, at um skip við fuglirðingum var á vágni, so varð altíð góður dansur á bryggjuni ella í dansistovuini, tí tá vantaði ikki musikkurin. Men gott orkestrur kemur ikki av berum musikali-teti, og í Fuglafirði hava tey verið heppin við leiðrum, sum hava hildið teimum ungu til, hava dugað at fingið undirtøku frá

mynduleikunum og ikki minst at koma í samband við kenar venjarar. Ikki er ov mikið sagt, at maðurin, ið mest setti dám á stevnu, var Robert Oughton. Ikki nýtist at skammrøsa honum í bløðunum, men tað skal verða sagt, at musikkhugaði fræst stóruga yvir, at hesin vala musikarin og dirigenturin, sum áður hevur sett sær so varandi spor í okkara livandi musikkliði, ja, at kalla var vorðin ein myta, ið vist varð aftur á, nú aftur er við at leggja eitt professionellt stóði víða um í landinum. At Fuglafjarðar Hornorkestrur, um enn ikki lýtaleytt, kundi koma so væl frá einari krevjandi uppgávu sum brotum úr symfoníni «Úr Nýggja heiminum» eftir A. Dvorak var onki minni enn eitt bráð.

Tvøroyrar Hornorkestrur legði fyrri annan stevnu-dagin. Tað var týðuligt at merkja, at fólk fræddust yvir, at suðurinjar nú eisini eru komnir við í hesum frá-rika og rikandi fritíðarvirksemi. At orkestrið so skjótt kundi koma fyrri seg og longu eftir tveimum árum luttaka í stevnuhaldi millum hini orkestrini, er at undrast og gleðast yvir. Mær vitandi hevur hornblástur verið bæði á Tvøroyri og í Vági áður, men tað man ikki vera at taka nákað frá nekrum at siga, at maðurin, ið her hevur lagt gott stóði, er Hugh Watkins, hesin ótrúliga arbeiðssami og fjølbroyttur musikarin, sum tverri alt ov skjótt fór av landinum aftur. Tað var tó heppið, at her er maðurin komnir í mans stað. J. Malpass sýndi týðuliga, at hann væl er færur fyrri at færa tað víðari, sum hansara undangongumaður gav byrjan til. Tað er nú at vóna, at tað musikkpedagogiska virksemin, sum nú er við at taka seg upp á Tvøroyri, fer at breiða seg til eisini hinar bygdirnar í

oyinni.

Servágs Tónleikafelag er við at teljast millum tey meira tilkomnu í liðinum. Tað er ein spontanur musikalitetur og ein smittandi spæligleði yvir hesum ljómið. Hensar Ellingsgaard, sum ikki sjálvur hevur tikið serstaka útbúgving í tónleiki, ger her eitt gott og trútt arbeiði, væl stuðlaður av konum blásarum á avgerandi sessum. Høvdu vága fólk, sum áður hava gingið undan í samvinnu millum bygdir, gingið saman um eina musikkuppalingarskipan fyrri alla oyina — og fyrri alt tað fingið Vestmanna uppi — so hevði skjótt sprottið ein musikkalskur aktivitetur, sum kundi fingið alstóran týðning fyrri ta mentunarlugu menningina í hesum so høgliga liggjandi bygdam.

Ein skal vera varin við at nýta superlativir í umtalu av hesari, men mær tókti nú onki orkestrur at vera so væl samanspelt og so ljómandi sum Klaksvíkar Hornorkestrur. Norman Edwards, sum doyði mitt í sinum musikkmenningi virksemin í Føroyum, legði sær nær at ala fram tað fagra samljóði, ið sum áður nevnt eyðkennir tey góðu ensku hornorkestrini. Hesi ljómur er enn í Klaksvíkar Hornorkestri, og uttan at taka nákað frá Otto Samuelsen, ið á so dæmligan hátt hevði leiðsluna um hendir, so mundi tað gera sít til tað so fullfíggaða spæli, at kenir og væl skuladur spælalar sum Eiler, Alex og Boga bera tann musikalska disciplin og tann sans fyrri fræringum víðari, sum N. Edwards legði í orkestrið. Tað var tó at undrast yvir, at so fá ungu vóru við, serliga tað hugsað verður um, at Klaksvíkin enn er einasta pláss í landinum, sum hevur eina musikkpedagogiska skipan, ið av rettem kann bera navnið musikkskúli — og er

tað enn soleiðis har norðuri, at hornblástur bert er fyrri mannfólk?

Harmoniorkestrið «G.H.M.» hevur altíð sett sin festliga dám á orkestrustevnurnar m.a. tí, at tað er sett saman á so fjølbroyttan hátt við eisini træblási-instrumentum. So fjølmennat og so væl leikandi sum hesa ferð hevur orkestrið valla verið áður. Mong nevnið høvdu verið at nevna, um ein skuldi givið hvørjum sít, sum hava skipað fyrri í G.H.M., frá tí at orkestrið varð stovnað fyrri brátt seksti árum síðan, men mundi ikki áðurnevndi H. Watkins, ið umframt at arbeiða suðuri í Suðuroy og hava eitt ótal av næmingum í ymsum træblási-instrumentum í Havnini eisini tók sær av G.H.M., eigur sin stóra part í tí knappliugu menningini í hesum orkestri? Tað mundi frøtt gamla Bager Hansen, sum orkestrið hevur navn eftir, at sær og hoyrt hendan leikandi undgóm, sum nú í so stóran mun myndar G.H.M. Tað er ikki so mong ár síðan, at konsertir, har brúk var fyrri fløytuspæli, máttu leggjast til dagar, har kommunulæknin hevði tíð at koma, tí ongin annar spældi hetta instrument, og nú sótu heilar átta ungar gentur á rað hver við sínar tvørfloytu. Eisini klarinettnar vóru væl mannaðar sum ongantíð áður, og tað mundi gera sít til tað góða samljóði í hesum bóli, at ein av teim ungu spælurum um úr G.H.M., Martin Mouritsen, ið síðan Stig Heinesen man vera fyrsti føroyski orkestrumusikarin, ið hevur sett sær fyrri at gerast musikari burturav og nú gongur á kgl. danska musikkonservatoriuminum, júst var heima um hetta mundið. Mátti tað gjerst fleiri og fleiri av okkara ungu musikkvagaðu greitt, at tað er ein rák

og trygg framtíð í tí at gerast musikkuppalar, tí her verður nóg mikið til nógvur hendur, og ikki fer at koma rættlig gongd í okkara musikalsku menning, fyrr enn vit hava okkara egna útbúna fólk.

Kenneth Jensen, sum stjórnar orkestrinum í ár, er kenur bæði sum leikari og leiðari, og hann bar G.H.M. fram til mesta fagnað frá áhoyrarunum.

Tað man ikki vera av tilvild, at tað altíð fellur Havnar Hornorkestri í lut at enda musikkstevnu-konsertirnar. At hetta vala orkestrur hevur vunnit sær hesa serstöðu er ikki bara tí, at tað hevur flest ár á baki (stovnað 1903), men her hava serliga seinastu 20—25 árin menn skipað fyrri, sum hava víkjað og dugað at finna orkestrinum hina kenastu hjálpa uttanifr. Hugsi her um Ludvig Breckmann, sála, og svágin Th. P. Christiansen. Núverandi venjarin Robert Oughton er vorðin nevndur, og eg havi hug at leggja áfúrat, at ógloymandi vóru tær vitjanir, ið orkestrið í seinnu helvt av seksti-árunum fekk av nekrum av fremstu hornblásarum úr Onglandi við Ólva Olsen Jaeger á odda. Í O Olsen hevur orkestrið nú ein gávurikan leiðara, og hansara samstarv við R. Oughton gevur vónir um varandi framgongd í orkestrinum.

Jú, vist vóru tað livandi letur at sita millum fjøll í besta summarveðri og merkja tann grøð, ið er í okkara musikkliði. Men hesin grøðurin er enn ov tilvildarlígur. Eftir er at ynskja, at okkara mentunarpolitikarar fara at seta miðvíst inn á hesum øki, tí her vinnast varandi livsvirði, ið ikki krevja milliónir.

Ólavur Hátún